

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lucie Pšeničkové a soudců JUDr. Petra Wulkana a JUDr. Heleny Černecké **v právní věci žalobce: MUDr. V [REDACTED] V [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupeného: Mgr. Viktorem Pavlíkem, advokátem, se sídlem Opatovická 4, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: J [REDACTED] P [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupenému: JUDr. Vladimírem Vaňkem, advokátem, se sídlem Karlovo náměstí 28/559, 120 00 Praha 2, o žalobě pro zmatečnost, o odvolání žalovaného proti usnesení Okresního soudu Praha – západ ze dne 13.10.2014, č.j. 7C 105/2011-337,**

t a k t o:

- I. Usnesení soudu I. stupně se mění ve výroku II. o nákladech řízení tak, že jejich výše se určuje částkou 15.004,- Kč; jinak se v tomto výroku, ve výroku I. a ve výroku III. potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 4.356,- Kč, ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Viktora Pavlíka, advokáta se sídlem Opatovická 4, 110 00 Praha 1.**

O d ů v o d n ě n í:

Okresní soud Praha – západ usnesením ze dne 13.10.2014, č.j. 7C 105/2011-337 zamítl žalobu, kterou se žalovaný domáhal zrušení rozsudku u Okresního soudu Praha – západ ze dne 4.12.2008, č.j. 7C 199/2008-49, který nabyl právní moci dne 18.12.2008 (výrok I.). Žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 17.424,- Kč, do tří dnů od právní moci usnesení, k rukám Mgr. Viktora Pavlíka, advokáta (výrok II.). Dále rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku 17.360,- Kč, do tří dnů od právní moci usnesení, na účet Okresního soudu Praha – západ (výrok III.).

Proti tomuto usnesení podal v zákonné lhůtě odvolání žalovaný. Uplatnil odvolací důvody dle ustanovení § 205 odst. 2 písm. c), d), e), f), g) občanského soudního řádu (nadále o.s.ř.). Především namítal, že předseda senátu JUDr. Ing. Arch. Blažek je vyloučen z projednávání věci pro jeho zjevně nepřátelský postoj k žalovanému, spočívající v jeho verbálním projevu v průběhu jednání k účastníkům, a dále i z toho důvodu, že podle rozvrhu

práce Okresního soudu Praha – západ zastupuje JUDr. Filipa Havrdu, který rozhodoval ve věci žaloby žalobce proti žalovanému o zaplacení částky 3,000.000,- Kč v řízení vedeném pod sp. zn. 7C 199/2008. JUDr. Havrda je přitom místopředsedou Okresního soudu Praha – západ a řídí občanskoprávní úsek. Žalovaný dále soudu I. stupně vytýkal, že ačkoliv sám nechal podle § 127a o.s.ř. vypracovat znalečný posudek, tak jak měl na mysli Krajský soud v Praze ve svém zrušovacím usnesení ze dne 4.4.2013, č.j. 30Co 9/2013-177, soud I. stupně tímto znaleckým posudkem neprovedl důkaz, ani nevyslechl znalce, ale k přezkoumání znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, klinické psychologie a neurologie vypracovaných dle § 127a o.s.ř., nechal vypracovat ústavní znalecký posudek. Ten přitom závěry předchozích znalců potvrdil s tím, že žalovaný prodělal dne 29.7.2008 resekci nádoru na mozku a nebyl schopen nejméně 3 měsíce před operací pro svůj duševní stav činit samostatně právní úkony a překážka samostatného jednání a vystupování žalovaného odpadla na základě provedených psychiatrických a psychologických vyšetření v časovém intervalu mezi dnem 23.5.2011 až 18.10.2011. Žalovaný v souvislosti s tím zdůraznil, že z provedených důkazů je zřejmé, že žaloba pro zmatečnost byla v dané věci podána v subjektivní lhůtě podle ustanovení § 234 odst. 2 o.s.ř., tedy včas. Soud I. stupně měl proto ve smyslu závazného právního názoru odvolacího soudu uvedeného v citovaném zrušovacím usnesení žalobě pro zmatečnost vyhovět. Judikatura Nejvyššího soudu ČR, na kterou odkazoval soud I. stupně v odůvodnění napadeného usnesení, podle názoru žalovaného na danou věc nedopadá, neboť vznikla a je aplikována jen na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věcech dovolání; nesprávně byla soudem I. stupně vztažena i na opravný prostředek podle § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., tedy žalobu pro zmatečnost. Žalovaný dále poukázal na svůj návrh na posouzení způsobilosti k právním úkonům za dobu od 1.1.2007 do 31.12.2009 a na řízení o tomto návrhu, vedené u Okresního soudu Praha – západ pod sp. zn. 11Nc 658/2011. I v rámci uvedeného řízení soud nechal vypracovat znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, ve kterém znalec uvedl, že žalovaný trpí ustupující organickou poruchou způsobenou onemocněním mozku. K zamítnutí návrhu na určení, že žalovaný nebyl způsobilý k právním úkonům od 1.1.2007 do 31.12.2009 došlo z důvodu, že rozhodnutí soudu o zbavení způsobilosti má konstitutivní účinky, a nelze proto ve výroku rozsudku vyslovit zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům se zpětnou účinností. Žalovaný zároveň poukázal na odůvodnění usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 11.10.2012, č.j. 24Co 444/2012-97, kdy odvolací soud v uvedené věci vyslovil závěr, že i když z povahy rozhodnutí ve věci způsobilosti k právním úkonům vyplývá, že se jím nezjišťuje (nedeklaruje) existující právní stav, nýbrž že se jím tento právní stav zakládá, popřípadě mění, neznamená to, že by určitý právní úkon, který byl učiněn v době, kdy účastník nebyl zbaven způsobilosti k právním úkonům, avšak jednal v duševní poruše, nebyl shledán neplatným. Takto vysloveným právním názorem Krajského soudu v Praze se však soud I. stupně, ve věci žaloby pro zmatečnost, nezabýval a zamítl návrh na provedení důkazu citovaným rozhodnutím a spisem. Žalovaný rovněž vytýkal soudu I. stupně, že zcela opomenul i stále platnou judikaturu, například rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věci sp. zn. 20Cdo 1190/99. Soud I. stupně nevyhověl důkaznímu návrhu, nesprávně nevyhověl ani návrhu žalovaného na provedení důkazu obsahem spisu Okresního soudu Praha – západ, sp. zn. 7C 199/2008, výsledkem advokátky Mgr. Šárky Podlenové a výsledkem advokáta JUDr. Jiřího Švece. Žalovaný konečně poukázal i na řízení vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 47 Cm 121/2008, ve kterém se domáhal žalobou pro zmatečnost zrušení usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 8.1.2009, č.j. 47 Cm 121/2008-22, ze stejných důvodů, o které opíral žalobu pro zmatečnost v předmětné věci. Napadené usnesení soudu I. stupně považoval žalovaný za v rozporu s ustálenou judikaturou i s právem žalovaného na spravedlivý proces a navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil, doplnil dokazování důkazy navrženými žalovaným a žalobnímu návrhu vyhověl.

V doplnění odvolání žalovaný poukázal na nálezn Ústavního soudu ČR ze dne 20.8.2014, sp. zn. I. ÚS 173/13, ve znění opravného usnesení, zejména v souvislosti s problematikou hodnocení důkazů a práva účastníků řízení na spravedlivý proces.

Žalobce ve svém vyjádření k odvolání žalovaného navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně jako věcně správné potvrdil a aby žalobci přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení. Podrobně poukázal na závěry soudu I. stupně a byl přesvědčen, že soudu I. stupně věc správně posoudil a rozhodl i v souladu s rozhodovací praxí. Pokud žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 22Cdo 1190/99, pak podle názoru žalobce tato soudní praxe je již překonána, zejména rozhodnutím Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 21Cdo 1637/2011. Žalobce rovněž připomněl, že pokud jde o právní názor Krajského soudu v Praze obsažený v usnesení ze 4.4.2013, č.j. 30Co 9/2013-177, pak odvolací soud (stejně jako soud I. stupně) se otázkou procesní nezpůsobilosti žalovaného nezabýval, neboť posuzoval zejména otázku, zda žaloba pro zmatečnost byla z hlediska běhu tříměsíční subjektivní lhůty podána včas. Právní názor odvolacího soudu se tak týkal pouze otázky včasnosti podání žaloby, a nikoliv otázky procesní způsobilosti žalovaného. Poté, co žalobce v řízení před soudem I. stupně namítl absenci procesní způsobilosti žalovaného, jako zásadní podmínku pro posouzení oprávněnosti podané žaloby pro zmatečnost, se soud I. stupně správně zaměřil na tuto podmínku. Pokud by se ukázalo, že žalovaný byl skutečně procesně nezpůsobilý a nebyl zastoupen, soud I. stupně by zcela jistě pokračoval v řízení v intencích závazného právního názoru odvolacího soudu. Protože však přes dané poučení žalovaný neprokázal, že by byl způsobilostí k právním úkonům soudně zbaven či omezen, nebyla splněna stěžejní podmínka žaloby pro zmatečnost. Daný postup tedy nelze soudu I. stupně vyčítat. Za nedůvodnou žalobce považoval i námitku žalovaného ohledně podjatosti a návrhu na vyloučení předsedy senátu Okresního soudu Praha – západ JUDr. Ing. Arch. Zdeňka Blažka; v souvislosti s tím žalobce poukázal na ustanovení § 14 odst. 1 o.s.ř. i na vyjádření předsedy senátu o tom, že nemá žádný poměr k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání žalovaného je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 o.s.ř.) přezkoumal napadené usnesení soudu I. stupně spolu s řízením, které jeho vydání předcházelo, podle ustanovení § 212, § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř., se zřetelem k článku II, bod 2) zákona č. 293/2013 Sb., podle něhož pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (to je před 1.1.2014) se použije zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a podané odvolání neshledal opodstatněné.

Při přezkumu napadeného usnesení vycházel odvolací soud z důkazů provedených soudem I. stupně, ohledně nichž se odkazuje na odůvodnění tohoto usnesení.

Vzhledem k tomu, že žalovaný v podaném odvolání zopakoval námitku podjatosti, kterou uplatnil vůči předsedovi senátu Okresního soudu Praha – západ JUDr. Ing. Arch. Zdeňku Blažkovi, zabýval se odvolací soud nejprve tím, zda tato námitka byla vznesena důvodně.

Důvody vyloučení soudců upravuje § 14 o.s.ř.; podle odst. 1 tohoto ustanovení soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce

v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (§ 14 odst. 4 o.s.ř.). Procesní právo účastníka vyjádřit se k osobám soudců upravuje § 15a o.s.ř.; podle odst. 2 tohoto ustanovení účastník je povinen námitku podjatosti soudce uplatnit nejpozději při prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce, o jehož vyloučení jde; nevěděl-li v této době o důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 15 dnů poté, co se o něm dozvěděl. Z projednávání a rozhodnutí žaloby pro zmatečnost jsou vyloučeni také soudci, kteří žalobou napadené rozhodnutí vydali nebo věc projednávali (§14 odst. 3 o.s.ř.).

Postup v případě, že účastník uplatní námitku podjatosti, upravuje § 15b o.s.ř. K rozhodnutí o námitce podjatosti soud věc předloží s vyjádřením dotčených soudců svému nadřízenému soudu (§ 15b odst. 1 o.s.ř.). Ustanovení odst. 1 neplatí, byla-li námitka uplatněna před nebo v průběhu jednání, při němž věc byla rozhodnuta a má-li soud za to, že námitka není důvodná (§ 15b odst. 2 o.s.ř.).

V projednávané věci žalovaný vznesl námitku podjatosti soudce JUDr. Ing. Arch. Zdeňka Blažka při jednání, které bylo konáno dne 13.10.2014; při tomto jednání byla věc posléze rozhodnuta. Předseda senátu JUDr. Ing. Arch. Zdeněk Blažek se k námitce podjatosti vyjádřil tak, že osobně žádnou osobu zúčastněnou na řízení, to je ani žalobce ani jeho právního zástupce, ani žalovaného, ani jeho právního zástupce nezná; osobně nezná ani JUDr. V [REDAKCE], matku žalobce, která v minulosti byla soudkyní Krajského soudu v Praze. Nezná ani jiné osoby, zmíněné žalovaným v námitce podjatosti (JUDr. Švec, MUDr. Novotná, MUDr. V [REDAKCE]). Pokud jde o místopředsedu Okresního soudu Praha – západ JUDr. Havrdu, toho zná, je s ním v pravidelném kolegiálním styku, jmenovaný však nikdy neprojevil před předsedou senátu JUDr. Ing. Arch. Blažkem zájem na tom, aby nedošlo ke zrušení rozhodnutí ve věci sp. zn. 7C 199/2008 Okresního soudu Praha – západ; v tomto směru nebyl na JUDr. Ing. Arch. Blažka činěn žádný nátlak.

Z vyjádření předsedy senátu JUDr. Ing. Arch. Blažka vyplývá, že sám se necítí být podjatý v dané věci a nevidí žádný důvod pro své vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci.

Odvolací soud při posuzování vznesené námitky podjatosti předsedy senátu JUDr. Ing. Arch. Zdeňka Blažka tuto námitku opodstatněnou neshledal. Ztotožnil se především se závěrem soudu I. stupně, že není důvod předkládat věc k rozhodnutí o námitce podjatosti odvolacímu soudu, neboť ve věci byly splněny podmínky pro postup podle citovaného ustanovení § 15 odst. 2 o.s.ř. za situace, kdy námitka byla žalovaným uplatněna až v průběhu jednání, při kterém byla věc rozhodnuta a soud měl za to, že námitka není důvodná. Odvolací soud nezjistil z obsahu spisu žádné konkrétní skutečnosti, jejichž charakter by současně umožnil dovodit, že je jsou dány podmínky pro vyloučení předsedy senátu JUDr. Ing. Arch. Blažka, předpokládané v ustanovení § 14 odst. 1 o.s.ř. Z obsahu spisu rozhodně nevyplývá opodstatněnost domněnky žalovaného o „zjevně nepřátelském postoji soudce k žalovanému, spočívající v jeho verbálním projevu v průběhu jednání“; stejně tak podjatost JUDr. Ing. Arch. Zdeňka Blažka nemůže založit ani skutečnost, že místopředsedou Okresního soudu pro občanskoprávní úsek je JUDr. Filip Havrda, který rozhodoval původní řízení ve věci sp. zn. 7C 199/2008 Okresního soudu Praha - západ. Z výše uvedených důvodů odvolací soud námitku žalovaného o podjatosti předsedy senátu JUDr. Ing. Arch. Zdeňka Blažka důvodnou neshledal.

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobce podal k Okresnímu soudu Praha - západ 8.6.2011 žalobu pro zmatečnost, kterou napadl rozsudek Okresního soudu Praha - západ ze dne 4.12.2008, č.j. 7C 199/2008 - 49 z důvodů vedených v § 229 odst. 1 písm. c)

o.s.ř., neboť ke dni zahájení (původního) řízení, to je ke dni 6.6.2008, ani ke dni tzv. uznání nároku žalobce 12.11.2008, ani ke dni vyhlášení rozsudku, to je ke dni 4.8.2008, neměl procesní způsobilost být účastníkem řízení a v řízení nebyl zastoupen opatrovníkem. Jeho zdravotní stav byl ovlivněn vážnou nemocí a operací - resekci nádoru mozku, kterou prodělal 29.7.2008. Z hlediska počátku běhu subjektivní lhůty k podání žaloby pro zmatečnost žalovaný považoval za rozhodný den 26.5.2011, to je den, kdy jeho právní zástupce převzal znalecké posudky z odboru zdravotnictví - jednak odvětví neurologie, vypracovaného znalcem MUDr. Josefem Efflerem, a dále odvětví psychiatrie a klinické psychologie, vypracovaný znalci MUDr. Vlastimilem Tichým a PhDr. Jiřím Klosem; uvedený den se žalovaný poprvé dozvěděl, že odpadla překážka, kdy nemohl samostatně jednat.

Soud I. stupně o podané žalobě rozhodl nejprve usnesením ze dne 12. 1. 2012, č.j. 7C 105/2011-79, kterým žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že žalobu podal včas, tedy v tříměsíční subjektivní lhůtě stanovené v § 234 odst. 2 o.s.ř. pro důvod zmatečnosti dle § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř. K odvolání žalovaného rozhodoval ve věci Krajský soud v Praze, který usnesením ze dne 4.4.2013, č.j. 30Co 9/2013-177 usnesení soudu I. stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud přezkoumal rozhodnutí soudu I. stupně pouze z hlediska toho, co v původním řízení řešil soud I. stupně - tedy otázku dodržení tříměsíční subjektivní lhůty k podání zmatečností žaloby z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., se zřetelem k ustanovení § 234 odst. 2 o.s.ř. (věcně se důvodností žaloby pro zmatečnost nezabýval). Dospěl k závěru, že ve věci je třeba doplnit dokazování pro posouzení základní (mezi účastníky sporné) otázky, kdy odpadla překážka, pro kterou žalovaný nemohl před soudem samostatně jednat.

Soud I. stupně následně postupoval podle § 226 odst. 1 o.s.ř., řízení doplnil ústavním znaleckým posudkem a provedl důkaz i všemi dalšími znaleckými posudky založenými ve spise a zabývajícími se posouzením duševního stavu žalovaného a na základě provedených zjištění dospěl k závěru, že žalovaný nebyl v době probíhajícího řízení vedeného pod sp. zn. 7C 199/2008 a především dne 12.11.2008, kdy uznal nárok žalobce, zbaven ani omezen ve způsobilosti k právním úkonům. V návaznosti na (v odůvodnění napadeného usnesení, konkrétně citovanou) judikaturu Nejvyššího soudu pak žalobu zamítl. Po právní stránce věc posoudil především podle ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř.; o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky rozhodl podle úspěchu ve věci, tedy dle § 142 odst. 1 o.s.ř.; o nákladech státu podle ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř.

Závěry, které soud I. stupně učinil při věcném posouzení žaloby, považuje odvolací soud správné.

Žalobu pro zmatečnost upravuje § 229 a násl. o.s.ř. jako mimořádný opravný prostředek, pomocí kterého lze dosáhnout nápravy ve věci, v níž došlo k závažným procesně právním nedostatkům. Žalobou pro zmatečnost se nelze domáhat nápravy případných pochybení ve zjištění skutkového stavu věci nebo při jejím právním posouzení. Řízení je založeno na kasačním principu, který spočívá v tom, že soud příslušný k rozhodnutí o této žalobě, v případě její důvodnosti napadené rozhodnutí zruší (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.3.2010, sp. zn. 33Cdo 4832/2010, Drápal, L., Bureš, J., a kol., Občanský soudní řád II, 1. vydání, Praha: C. H. Beck 2009, strana 1811).

V žalobě pro zmatečnost se uvede důvod žaloby (důvod zmatečnosti) nejen tak, aby bylo zřejmé, který z důvodů uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 až 4 o.s.ř. byl uplatněn, ale současně způsobem, aby bylo nepochybné, v čem (v jakém konkrétním protiprávním stavu

nebo postupu) je spatřován důvod zmatečnosti. Soud při rozhodování o žalobě pro zmatečnost posuzuje napadené rozhodnutí jen z pohledu důvodu zmatečnosti, který byl uveden v žalobě pro zmatečnost, nebo který byl označen dodatečně v době, kdy ještě běžela lhůta k žalobě pro zmatečnost; uplatněnými důvody zmatečnosti je soud vázán (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.2.2013, sp. zn. 21Cdo 4119/2011).

Jak je výše uvedeno, v projednávané věci žalovaný opíral žalobu o zmatečnost o důvod uvedený v § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., tedy že neměl procesní způsobilost být účastníkem (původního) řízení vedeného pod sp. zn. 7C 199/2008 z důvodu vážného onemocnění a operačního zákroku (resekci nádoru mozku), jemuž se podrobil dne 29. 7. 2008.

Podle ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu I. stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže účastník řízení neměl procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (§ 29 odst. 2 o.s.ř.) a nebyl řádně zastoupen.

Možnost napadnout pravomocné rozhodnutí žalobou pro zmatečnost omezuje zákon lhůtami stanovenými v § 234 o.s.ř. Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř. lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců, která počíná běžet dnem, kdy byl účastníku ustanoven zástupce nebo kdy odpadla překážka, pro kterou nemohl soudem samostatně jednat, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

Z obsahu napadeného usnesení je zřejmé, že soud I. stupně se řídil pokynem odvolacího soudu obsaženém ve shora citovaném zrušovacím usnesení - tedy za účelem zjištění, zda ve věci byla zachována subjektivní lhůta k podání žaloby v této věci (když zachování tříleté objektivní lhůty k podání žaloby nebylo zpochybňováno) doplnil dokazování jednak znaleckými posudky, předloženými žalovaným a jednak ústavním znaleckým posudkem, který nechal zpracovat soud I. stupně. Z provedeného dokazování vyplývá, že i subjektivní lhůta pro podání žaloby byla splněna, i když to soud I. stupně v písemném vyhotovení svého rozhodnutí výslovně neuvedl.

Poté se soud I. stupně zabýval přípustností žaloby pro zmatečnost z hlediska uplatněného zmatečnostního důvodu. Závěry, které soud I. stupně učinil při posuzování toho, zda v daném případě jsou splněny podmínky ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., považuje odvolací soud tak správné.

Stěžejní námitkou žalovaného z hlediska uplatněného zmatečnostního důvodu bylo tvrzení žalovaného, že v době konání původního soudního řízení trpěl závažným onemocněním, v jehož důsledku neměl procesní způsobilost být účastníkem řízení a nemohl před soudem vystupovat.

Podle ustanovení § 20 odst. 1 o.s.ř., každý může před soudem jako účastník samostatně jednat (procesní způsobilost) v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti.

Způsobilost fyzické osoby vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti (způsobilost k právním úkonům) vzniká v plném rozsahu zletilostí (viz § 8 odst. 1 občanského zákoníku, to je zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, platného v době, kdy bylo vedeno původní řízení). Nabytou způsobilost k právním úkonům může fyzická

osoba pozbyt jen rozhodnutím soudu; soud ji způsobilosti k právním úkonům zbaví, jestliže není pro duševní poruchu, která není jen přechodná, vůbec schopna činit právní úkony, popřípadě ji v této způsobilosti omezí, jestliže pro duševní poruchu, která není jen přechodná, nebo pro nadměrné požívání alkoholických nápojů nebo omamných prostředků či jedů je schopna činit jen některé právní úkony (viz § 10 odst. 1 a 2 citovaného občanského zákoníku).

Z toho vyplývá, že fyzická osoba, která je ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. způsobilá vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti, má procesní způsobilost, ledaže by způsobilosti k právním úkonům byla pravomocným rozhodnutím soudu zbavena; pokud by pravomocným rozhodnutím soudu byla ve způsobilosti k právním úkonům omezena, pak má procesní způsobilost v takovém rozsahu, v jakém zůstala zachována její způsobilost vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti.

V projednávané věci soud I. stupně správně zjistil, že žalovaný v rozhodné době (ve výše popsaném období roku 2008) nebyl pravomocným rozhodnutím soudu ani zbaven způsobilosti k právním úkonům, ani nebyl v této způsobilosti omezen. Soud I. stupně správně dovodil, že pokud zde není takové pravomocné rozhodnutí, není odůvodněn závěr, že by (původní) rozsudek Okresního soudu Praha - západ byl postižen zmatečností vadou ve smyslu ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř.

Je třeba poukázat na to (jak správně zmínil soud I. stupně), že otázku podmínek procesní způsobilosti účastníka, jejíž nedostatek by představoval zmatečností důvod dle ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., již konstantní judikatura vyřešila (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.4.2012, sp. zn. 21Cdo 1637/2011 a usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.10.1997, sp. zn. 2Cdon 1541/97). Nedostatek řádného zastoupení účastníka (fyzické osoby) v řízení před soudem I. stupně představuje zmatečnost podle ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř. jen tehdy, jestliže takový účastník neměl procesní způsobilost (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.4.2012, sp. zn. 21Cdo 1015/2011; podobně viz závěry obsažené v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25.11.2003, sp. zn. 21Cdo 1503/2003).

Odvolací soud při přezkumu napadeného usnesení dospěl k závěru, že soud I. stupně učinil při posuzování existence podmínek (důvodů) zmatečností žaloby ve vztahu k uplatněnému zmatečností důvodu správná skutková zjištění, z nichž vyvodil správné skutkové závěry a správně věc právně posoudil. Se zřetelem k tomu odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně ve výroku I. a ve výroku III. o nákladech řízení České republiky, jako věcně správné podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

K částečné změně napadeného usnesení podle § 220 odst. 1 o.s.ř. došlo pouze ve výroku o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky, a to pokud jde o výši těchto nákladů. Soud I. stupně správně uložil procesně neúspěšnému žalovanému, aby v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. zaplatil žalobci náhradu nákladů řízení ve věci žaloby o zmatečnost. Správně uzavřel, že žalobci vznikly náklady v souvislosti s právním zastoupením; při stanovení výše nákladů za právní zastoupení správně postupoval podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů; při určení sazby mimosmluvní odměny rovněž správně vycházel dle ustanovení § 7 a § 9 odst. 1 citované vyhlášky. Při určení tarifní hodnoty však přehlédl, že pokud jde o úkony právní služby, učiněné do 31.12.2012, tarifní hodnota činila 5.000,- Kč (této tarifní hodnotě odpovídá sazba mimosmluvní odměny ve výši 1.000,- Kč za jeden úkon právní služby), s účinností od 1. 1. 2013 činí tarifní hodnota podle § 9 odst.

I citované vyhlášky 10.000,- Kč (se zřetelem k ustanovení článku II vyhl. č. 486/2012 Sb.). V projednávané věci právní zástupce žalobce učinil ve věci následující úkony právní služby: převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě, účast při jednání dne 12.1.2012, vyjádření k odvolání žalovaného ze dne 12.11.2012 (sazba mimosmluvní odměny za uvedené čtyři úkony právní služby činí 1.000,- Kč za každý úkon); dále jste jedná o úkony právní služby učiněné po 1.1.2013, konkrétně účast při jednání u odvolacího soudu dne 4.4.2013, písemné podání ze dne 1.11.2013, vyjádření ke znaleckému posudku ze dne 16.7.2014 a účast při jednání před soudem I. stupně dne 13.10.2014 (sazba mimosmluvní odměny za tyto další čtyři úkony právní služby činí 1.500,- Kč za každý z nich). Odměna za právní zastoupení žalobce za uvedené úkony (§ 1 odst. 1 písm. a), písm. d), písm. g), § 7, bod 3), bod 4) vyhlášky č. 177/1996 Sb.) činí celkem 10.000,- Kč; tato částka se zvyšuje o paušální náhradu za osm úkonů právní služby po 300,- Kč dle § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky; vzhledem k tomu, že právní zástupce žalobce osvědčil, že je plátcem DPH, patří k nákladům řízení na straně žalobce i náhrada za tuto daň ve výši 2.604,- Kč (§ 137 odst. 1 a 3 o.s.ř.). Celkové náklady žalobce v řízení před soudem I. stupně tedy činí 15.004,- Kč. Pokud jde o výši náhrady nákladů řízení před soudem I. stupně, odvolací soud se zřetelem ke shora uvedenému usnesení soudu I. stupně ve výroku II. částečně změnil; jinak bylo usnesení soudu I. stupně i v tomto výroku podle § 219 o.s.ř. potvrzeno.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení procesně neúspěšnému žalovanému byla uložena povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 4.356,- Kč, ve lhůtě tří dnů od právní moci usnesení, k rukám právního zástupce žalobce (§ 160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.). Uvedená částka představuje odměnu za právní zastoupení žalobce v odvolacím řízení za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast při odvolacím jednání) po 1.500,- Kč, paušální náhradu za dva úkony právní služby po 300,- Kč (§ 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky) a náhrada za DPH ve výši 756,- Kč; celkem tedy 4.356,- Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí, prostřednictvím Okresního soudu Praha - západ. Dovolání je přípustné, pokud dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena, jinak.

V Praze dne 23. dubna 2015

Mgr. Lucie Pšeničková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Stanislava Skleničková